МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«26» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«26» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Правові позиції кримінального права»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D8 Право
освітня програма – Право

Кафедра права

Силабус склав(ла) завідувач кафедри права, к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри права, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Право», протокол № 2 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Право» к.ю.н., професор Алла ЗЕМКО

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/1245

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Правові позиції кримінального права»

Освітня програма	Право
Галузь знань / Спеціальність	D Бізнес, адміністрування та право / D8 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 1
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК електронна пошта: v.anishchuk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни «Правові позиції кримінального права» є поглиблення та систематизація знань здобувачів вищої освіти щодо актуальних проблем кримінально-правового регулювання, формування здатності до критичного аналізу положень кримінального законодавства, правових позицій Верховного Суду, практики Європейського суду з прав людини та сучасних наукових підходів до вирішення складних питань кримінального права. Особлива увага приділяється розвитку навичок юридичної аргументації, виявленню проблем правозастосування, обґрунтуванню власної правової позиції та застосуванню отриманих знань під час вирішення практичних правових ситуацій.

Завдання: Завданням навчальної дисципліни є подальший розвиток професійної правосвідомості студентів і навиків самостійного мислення, практичних навиків застосування та реалізації норм кримінального права у професійній діяльності.

Пререквізити: Методологія наукових досліджень

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

ЗК01 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02 — Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07 — Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08 — Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК05 — Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК06 — Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію

СК07 — Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК11 — Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12 — Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13 — Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст

проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика кримінального права України як галузі права та науки								
1	Тема 1. Загально-теоретичні питання кримінального права	2/0	2/2	10/11	14/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК05, СК06, СК12
2	Тема 2. Кримінально-правова політика	0/0	2/2	10/11	12/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК02, ЗК07, СК05, СК06, СК13
3	Тема 3. Джерела кримінального права	2/0	2/2	10/11	14/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК05, СК06, СК07
4	Тема 4. Методологія кримінального права	0/0	2/2	10/11	12/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК05, СК06, СК13
5	Тема 5. Актуальні питання вчення про кримінальне правопорушення	2/2	4/2	10/11	16/15	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК05, СК06, СК07
6	Тема 6. Теорія складу кримінального правопорушення	2/2	4/2	10/11	16/15	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК05, СК06, СК11
Змістовий модуль 2. Окремі питання відповідальності та покарання осіб								
7	Тема 7. Окремі питання відповідальності залежно від стадії реалізації кримінального протиправного умислу, співучасті та множинності кримінальних правопорушень	2/2	4/0	10/12	16/14	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК05, СК06, СК11
8	Тема 8. Кримінально-правові наслідки вчинення кримінального правопорушення – заходи кримінально-правового впливу	2/0	2/2	10/12	14/14	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК07, ЗК08, СК05, СК06, СК11

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
9	Тема 9. Питання кваліфікації кримінальних правопорушень	3/2	4/2	10/12	17/16	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК03, ЗК07, СК06, СК07, СК11, СК12
10	Тема 10. Питання злочинності та караності у зарубіжному кримінальному праві	0/0	4/2	5/12	9/14	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК08, СК05, СК06, СК13
	ІЗ/КПІЗ			10/10	10/10			
	Разом	**15/8**	**30/18**	**105/124**	**150/150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН06. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН07. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 5 – Гендерна рівність

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + ІЗ/КПІЗ (10 %) + модульний контроль (50 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не

толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Загально-теоретичні питання кримінального права

Школи кримінального права. Основні напрямки розвитку кримінально-правових вчень XVIII – початку XX століть (ідеї класичного напрямку, антропологічних досліджень в кримінальному праві, виникнення соціологічної школи кримінального права).
Сучасні напрямки кримінально-правових досліджень XX-XXI століття (школа нового «соціального захисту», постмодернізму, концепції пунітивної юстиції, реставративної юстиції й віджилантизму (аболіціонізму).
Проблемні питання природи, принципів і функцій (задач) кримінального права.
Загально-правові принципи: законності, гуманізму, демократизму, справедливості, науковості, рівності осіб перед законом. Етичні засади застосування кримінального законодавства. Взаємозв'язок принципів законності, справедливості, гуманізму та професійної відповідальності правника. Значення професійної незалежності під час формування та обґрунтування кримінально-правової позиції.
Спеціальні (галузеві) принципи: відповідальність лише за вчинене суспільно небезпечне діяння, передбачене кримінальним законом; винна відповідальність; особиста відповідальність; диференціація кримінальної відповідальності та індивідуалізація покарання; невідворотність кримінальної відповідальності.
Кримінальне право як компонент об'єктивного і компонент суб'єктивного. Співвідношення об'єктивного і суб'єктивного в кримінальному праві (зокрема питання об'єктивних і суб'єктивних передумов виникнення положень кримінального права, їх розуміння і реалізації, взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного в ідентифікаційних ознаках положень кримінального права, об'єктивного і суб'єктивного у праці сучасного юриста в сфері кримінального права).
Характеристика кримінально-правових відносин: об'єкт, суб'єкти, зміст.
Поняття та сутність кримінальної відповідальності. Позитивна і негативна кримінальна відповідальність.
Форми реалізації та межі кримінальної відповідальності.

Тема 2. Кримінально-правова політика

Кримінально-правова політика: поняття та принципи.
Принципи та засоби криміналізації і декриміналізації діянь.
Актуальні питання юридичної техніки Кримінального кодексу України (зокрема перспективи закріплення в Кримінальному кодексі України вимог до його юридичної техніки і вирішення колізій між такими вимогами та іншими положеннями Кримінального кодексу України, питання термінології Кримінального кодексу України). Сучасні концепції щодо оціночних категорій в кримінальному праві. Зміст та види оціночних понять.
Бланкетні норми в кримінальному праві: рівень допустимості.
Колізії та конкуренції у кримінальному праві.
Сучасні тенденції кримінального права і перспективи розвитку кримінального права України. Криміналізація кримінальних правопорушень міжнародного характеру як один із основних напрямків протидії злочинності у світі.
Проблемні питання моделювання кримінальних кодексів
Засади та принципи формування кримінально-правових санкцій. Пеналізація та депеналізація.

Тема 3. Джерела кримінального права

Поняття кримінального закону. Питання конституційності Кримінального кодексу України.
Роль рішень Європейського суду з прав людини в кримінальному праві України.
Правова природа судового прецеденту в кримінальному праві України. Постанови Пленуму Верховного суду: їх історична роль та сучасні правові висновки Верховного Суду.
Привілеї та імунітети у кримінальному праві: питання їх обґрунтованості.
Поняття та сутність екстрадиції в кримінально-правовій доктрині та законодавстві. Міжнародно-правове та національне регулювання екстрадиції.

Тема 4. Методологія кримінального права

Напрямки підвищення якості наукових досліджень у сфері кримінального права України на сучасному етапі розвитку науки кримінального права.
Проблемні питання шляхів налагодження взаємозв'язку між наукою кримінального права і практичною реалізацією кримінального права.
Пошук і забезпечення виконання формули балансу між кримінальним правом та іншими соціально-психологічними регуляторами. Місце кримінального права серед засобів попередження злочинності.
Загальні та спеціальні методи кримінально-правових досліджень.

Тема 5. Актуальні питання вчення про кримінальне правопорушення

Сучасні підходи до визначення поняття кримінального правопорушення як правової категорії. Ступінь та характер суспільної небезпеки як ознаки кримінального правопорушення: їх значення у процесі криміналізації. Категоризація кримінальних правопорушень: підстави, критерії та значення.
Малозначність діяння у кримінальному праві: поняття, сутність і зміст.
Критерії відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Питання визначення ступеню суспільної небезпеки діяння у грошовому вимірі: принцип визначення неоподатковуваного мінімуму, що використовується для кваліфікації кримінальних правопорушень.
Запровадження категорії проступку у кримінальному праві: позитивні і негативні моменти. Правова природа обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Тема 6. Теорія складу кримінального правопорушення

Сучасні теоретичні підходи до визначення поняття об'єкту кримінального правопорушення: цінність, блага, відносини. Поняття потерпілого у кримінальному праві. Значення та врахування його інтересів у кримінальних правовідносинах.
Співвідношення поняття «діяння як кримінальне правопорушення» і «діяння як ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення». Питання причинного зв'язку як ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку.
Питання осудності та неосудності суб'єкта кримінального правопорушення. Доцільність законодавчого визначення осудності і неосудності. Теоретичні підходи з питання визначення вікової осудності (або неосудності) та перспективи впровадження у кримінальне право України.
Кримінальна відповідальність юридичних осіб в Україні: проблемні питання.
Поняття вини у кримінальному праві: концепція небезпечного стану, оціночна, психологічна концепції, фінальна та нормативна теорії вини. Вина та винність: їх співвідношення. Змішана форма вини у кримінальному праві.
Поняття юридичної помилки та її правове значення. Поняття та види фактичної помилки, її врахування при кваліфікації.

Тема 7. Окремі питання відповідальності залежно від стадії реалізації кримінального протиправного умислу, співучасті та множинності кримінальних правопорушень

Підстави кримінальної відповідальності за попередню злочинну діяльність.
Умови правомірності добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення, відмінність від дієвого каяття.
Теорії співучасті у кримінальному праві. Питання видів умислу при співучасті у кримінальному правопорушенні. Проблеми уявної співучасті та співучасті у необережних кримінальних правопорушеннях. Відповідальність особи при невдалій співучасті та співучасті у незакінченому кримінальному правопорушенні. Перспективи розвитку традиційної класифікації видів співучасників (посередник, провокатор, вербувальник, замовник, ін.).
Поняття одиничного кримінального правопорушення, його види. Поняття рецидиву кримінального правопорушення у сучасному кримінальному праві. Концепція «небезпечного стану особи» та поняття «небезпечний рецидивіст»: перспективи для кримінального права України.

Тема 8. Кримінально-правові наслідки вчинення кримінального правопорушення – заходи

кримінально-правового впливу

Теорії покарання у науці кримінального права. Характеристика цілей покарання та шляхи їх досягнення.
Питання диференціації та індивідуалізації кримінально-правових наслідків вчинення кримінального правопорушення.
Сучасні тенденції альтернативи покаранню: кримінально-правові заходи безпеки, заходи реституції і компенсації. Заходи соціального захисту у кримінальному праві України.
Особливості застосування санкцій Особливої частини КК України до неповнолітніх. Проблеми призначення й виконання покарання у відношенні неповнолітніх.
Актуальні проблеми та перспективи вдосконалення застосування пробації в Україні.

Тема 9. Питання кваліфікації кримінальних правопорушень

Поняття та підстави кримінально-правової кваліфікації. Зміст кримінально-правової кваліфікації.
Процес кваліфікації, визначення етапів кваліфікації. Функції складу кримінального правопорушення під час кваліфікації.
Значення судової практики, зокрема правових висновків Верховного Суду, для правильної кримінально- правової кваліфікації.
Професійна незалежність і відповідальність правника під час кримінально-правової кваліфікації.
Етичні вимоги до формування та обґрунтування правової позиції. Недопустимість свідомого викривлення фактичних обставин і вибіркового використання судової практики з метою обґрунтування заздалегідь визначеного висновку.
Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки.

Тема 10. Питання злочинності та караності у зарубіжному кримінальному праві

Загальна характеристика визначення злочину та заходів кримінально-правового впливу в сучасному кримінальному праві країн загального права. Особливості джерел кримінального права Англії і США, визначення злочинності та караності діяння.
Загальна характеристика кримінального законодавства держав романо-германської сім’ї.
Загальна характеристика сучасного мусульманського кримінального права та аналіз можливостей використання його досягнень в кримінальному праві України.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Підготувати аналітичне дослідження однієї з актуальних проблем кримінального права на основі аналізу положень кримінального законодавства, наукових підходів та судової практики. Студент повинен визначити зміст правової проблеми, проаналізувати доктринальні підходи до її вирішення, дослідити не менше трьох релевантних судових рішень (з них не менше двох — Верховного Суду), визначити сформовану судову правову позицію та оцінити її обґрунтованість. Обов'язковою складовою роботи є формулювання власної аргументованої правової позиції та розроблення практичного кейсу із запропонованим його вирішенням.

Орієнтовні напрями для вибору ІЗ:

- - принцип юридичної визначеності у кримінальному праві;
- - межі судового тлумачення кримінального закону;
- - аналогія та розширювальне тлумачення у кримінальному праві;
- - правове значення висновків Верховного Суду для застосування норм КК України;
- - конкуренція кримінально-правових норм та правила її подолання;
- - малозначність діяння: критерії встановлення в судовій практиці;
- - відмежування кримінального проступку від адміністративного правопорушення;
- - необхідна оборона та перевищення її меж;
- - крайня необхідність у практиці застосування кримінального закону;
- - причинний зв'язок у кримінальному праві;
- - фактична та юридична помилка та їх вплив на кваліфікацію;
- - змішана форма вини;
- - спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення;

- - критерії осудності та неосудності;
- - закінчений і незакінчений замах;
- - добровільна відмова та її відмежування від діяльного каяття;
- - ексцес співучасника;
- - співвиконавство та пособництво: проблеми розмежування;
- - вчинення кримінального правопорушення групою осіб, за попередньою змовою та організованою групою;
- - повторність і продовжуване кримінальне правопорушення;
- - сукупність кримінальних правопорушень і конкуренція кримінально-правових норм;
- - призначення покарання та межі судової дискреції;
- - застосування більш м'якого покарання, ніж передбачено законом;
- - звільнення від кримінальної відповідальності та його правова природа;
- - звільнення від відбування покарання з випробуванням;
- - індивідуалізація кримінальної відповідальності неповнолітніх;
- - кримінально-правове значення практики ЄСПЛ;
- - зміна правової позиції Верховного Суду та її значення для кримінально-правової кваліфікації;
- - проблеми кримінально-правової кваліфікації за наявності бланкетної диспозиції;
- - криміналізація та декриміналізація як інструменти кримінально-правової політики;
- - принцип *ultima ratio* та межі криміналізації суспільно небезпечних діянь;
- - порівняння правової позиції українських судів із підходом судів однієї із зарубіжних держав.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Кримінальне право (загальна частина): конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми 081 "Право" 08 "Право" 081 "Право" для денної та заоч. форм навчання / уклад. В. В. Аніщук. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 246 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3300

2. Правові позиції кримінального права: метод. вказівки до семінарських занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Право» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спец. D8 Право денної та заоч. форм навч. / уклад. В. В. Аніщук. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 26 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/5589

3. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: Методичні вказівки до семінарських

занять та виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми 081 Право 08 Право 081 Право для денної та заочної форм навчання / уклад. В.В. Аніщук, Луцьк: ЛНТУ, 2024. 50 с.

4. Право: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право денної та заочної форм навчання Укладачі: В.В. Вісин, О.С. Філюк, Н.Ю. Щербюк, В.В. Аніщук, Н.В. Рябих. / під ред. В.В. Аніщук. Луцьк, ВІП ЛНТУ, 2024. 410 с.

5. Правові позиції кримінального права [Текст]: Конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 081 Право 08 Право 081 Право для денної та заочної форм навчання / уклад. В.В. Аніщук., Луцьк: ЛНТУ, 2023. 83 с.

Праці інших авторів:

6. Балобанова Д.О. Кримінальна відповідальність та її підстава: навчальний посібник / Д.О. Балобанова, І.Б. Газдайка-Василишин. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. – 52 с.

7. Балобанова Д.О. Кримінальне правопорушення та його види: навчальний посібник / Д.О. Балобанова, І.Б. Газдайка-Василишин. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 72 с.

8. Берзін П.С., Волинець Р.А., Птащенко Д.С. Кримінальне право. Загальна частина : практикум : навчальний посібник / за ред. П.С. Берзіна. – Київ: Алерта, 2023. – 608 с.

9. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 12-те, перероб. та допов. – Київ: Алерта, 2026. – 596 с.

10. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Видання 9-те. – Видавництво: Алерта, 2023. – 576 с.

11. Задоя К. Основи європейського кримінального права : навч. посібник / К. Задоя. – Одеса : Фенікс, 2024. – 828 с.

12. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. В. М. Бурдіна, В. І. Маркіна – Київ: Юрінком Інтер, 2025. – 1148 с.

13. Кримінальне право : науково-експертні висновки / Вид. 3-тє, виправ. та доп. / За ред. д-ра юрид. наук, проф. П.С. Берзіна. – Київ: Алерта, 2025. – 848 с.

14. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина / Вереша Р.В. – Видавництво: Алерта, 2023. – 612 с.

15. Кримінальне право України (Загальна частина). / Катеринчук К.В., Беспаль О.Л., Мороз І.О. – Вид-цтво: Ліра-К, 2019. – 80 с.

16. Кримінальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів / Уклад.: І. Тетарчук, Т. Дяків. – Видавництво: Центр навчальної літератури, 2021. – 295 с.

17. Кримінальне право (Загальна частина) : навчальний посібник / С.А. Шалгунова, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, О.І. Соболь, С.М. Школа, С.А. Риб’янець, Ю.В. Волошина, А.О. Марієнко, В.А. Якушкін ; за заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової – Херсон : Айлант, 2019. – 296 с.

18. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [А.А. Васильєв, Є.О. Гладкова, О.О. Житний та ін.]; за заг. ред. проф. О.М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.

19. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. – 6-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2020. – 584 с.

20. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : навч. посіб. для підгот. до зовнішнього незалежного оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубащенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. – Харків : Право, 2023. – 352 с.

21. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (в схемах): навчальний посібник / [А. О. Винник, О. З. Мармура, О. Ф. Пасєка]; за ред. О. Ф. Пасєки. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 160 с.

22. Марін О. Множинність кримінальних правопорушень: навчальний посібник / Олександр

Марін. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. – 92 с.

23. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / І. М. Сопілко та ін. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. – 188 с.

24. Тютюгін В. І. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : навч. посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубащенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 6 те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2025. – 376 с.

25. Кримінальне право. Загальна частина (Українсько-європейські студії): підручник: у 2 книгах / за ред. О. О. Дудорова, А. А. Стрижевської. Книга 1. Вступ до кримінального права України. Вчення про кримінальне правопорушення. – Київ: Видавництво «Норма права», 2025. – 824 с.

26. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / за ред. М. І. Панова та С. О. Харитонова. – Київ : Норма права, 2023. – 460 с.

27. Панов М.І. Кримінальне правопорушення та його види. Лекція. – Видавництво: Право, 2019. – 52 с.

28. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, М. А. Рубащенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 8 ме вид., перероб. й допов. – Харків : Право, 2025. – 252 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

29. Dudko Y., Yarosh V., Anishchuk V., Hanych O., Pundor Y., Popovych R. Procedural opportunities of the victim in criminal court proceedings. Aposta: Revista De Ciencias Sociales. 2026. № 24 (114). P. 1-21. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6227

30. Аніщук В. В. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України: структура та динаміка в умовах війни. Аналітично-порівняльне правознавство. 2026. Ч. 3, № 3. С. 11-19. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6228

31. Аніщук В.В. Інформаційна безпека як об’єкт посягання злочинів проти основ національної безпеки України / В.В. Аніщук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – Вип: 77, ч. 2. – 2023. – С. 139-143.

32. Аніщук В. В. Національна безпека України як об’єкт кримінально-правової охорони: постановка проблеми. Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки. 2026. Вип. 100. С. 374-384. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6230

33. Visyn, V., Anishchuk, V., Zemko, A., Hanych, O., Pundor, Y. Institutional evolution of international human rights protection mechanisms in the context of increasing global instability. Aposta: Revista De Ciencias Sociales. 2026. № 24 (113). P. 1-19. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3841

34. Аніщук В. В., Шубала Д. О. Особливості судового провадження ВАКС у справах про легалізацію майна, одержаного злочинним шляхом. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Вип. 92, ч. 4. С. 256-261. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6231

35. Institutional and Legal Mechanisms for Combating Organized Crime Yevhenii Dudko, Mykola Yankovyi, Oleksandr Klymenko, Viktoriia Anishchuk, Olha Hanych JZU Natural Science Volume 57, Issue 1, January 2026, p. 339-346 URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2758

36. Аніщук В. В. Адаптація складу державної зради до новітніх загроз (на прикладі кримінального законодавства окремих зарубіжних держав). Європейські перспективи. 2026. Ч. 1, № 2. С. 280-290. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6229

37. Аніщук В.В. Проблема притягнення до кримінальної відповідальності за домашнє насильство в Україні / В.В. Аніщук // Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання. – № 5, 2023. – с.461-464.

38. Аніщук В.В., Янюк О.В. Ресоціалізація засуджених: вплив судимості на неповнолітніх / В.В. Аніщук, О.В. Янюк // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення: Тези доповідей за

матеріал. ІІ Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 30 квітня 2025 року) / відп. ред. В.В. Аніщук, С.Г. Зицик. – Луцьк: ІВВ ЛНТУ, 2025. – С. 117-121.

39. Аніщук В.В., Альбота Д. Особливості цифрової інформації як об’єкта охорони / В.В. Аніщук, Д. Альбота // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення: Тези доповідей за матеріал. І Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 17 травня 2024 року) / відп. ред. В.В. Аніщук, А. М. Земко. – Луцьк: ІВВ ЛНТУ, 2024. – С. 174-178

Праці інших авторів:

40. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар у 2-х томах / За заг. ред. В.Я.Тація, В.П. Пшонки, В.І.Борисова, В.І. Тютюгіна. – Харків: Вид. «Право», 2013. – І т. – 376 с.

41. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Копотун І.М. – Видавництво: КНТ, 2023. – 932 с.

42. Науково практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 2019. – 222 с.

43. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану. Науково-практичний коментар / Дудоров О.О., Вознюк А.А., Письменський Є.О., Мовчан Р.О., Андрушко А.В., Жук І.В., Кузнєцов В.В., Шарман О.М. – Вид-цтво: Норма права, 2022. – 278 с.

44. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 7-е вид., допов. і перероб. / упоряд.: Р. В. Вереша, В. В. Карпунцов. – Київ : Алерта, 2024. – 356 с.

45. Хавронюк М.І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. – ВД «Дакор», 2020. – 266 с.

46. Баулін Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності: моногр. / Ю.В. Баулін. – К., 2004. – 296 с.

47. Вереша Р.В. Мотив, мета та емоційний стан у кримінальному праві: монографія. – Видавництво: Алерта, 2022. – 238 с.

48. Житний О., БадюковЮ. Особлива жорстокість як ознака кримінальних правопорушень, вчинених в умовах війни О.Житний, Ю.Бадюков Злочинність в україні: сучасний стан та погляд у майбутнє : матеріали заоч. наук. практ. круглого столу (6 трав. 2025 р.) : електрон. наук. вид. / [уклад. А. В. Калініна] ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. – Харків : Право, 2025. – С. 50-54.

49. Круглов О. Щодо поняття кримінального правопорушення О. Круглов Вісник Пенітенціарної асоціації України. – 2021. – № 2(16). – С. 24–32.

50. Олійник О.С. Принципи кримінального права: поняття, система та значення. Монографія. – Видавництво: Право, 2021. – 544 с.

51. Оробець К. М. Кваліфікація кримінальних правопорушень: проблема визначення та методологічні аспекти дослідження К. М. Оробець Правова держава. – 2021. – № 44. – С. 125–131.

52. Оробець К. М. Соціальна оцінка вини у кримінальному праві К. М. Оробець Порівняльно-аналітичне право: електронне фахове видання. – 2020. – № 4. – С. 631-636.

53. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень : монографія. – Харків : Право, 2020. – 720 с.

54. Сучасний вимір кримінального права. Liber Amicorum на честь академіка Вячеслава Борисова : монографія / ред кол.: М. Шепітько (відп. ред.) та ін. – Харків : Право, 2023. – 264 с.

55. Ус О. В. Формула кваліфікації в кримінальному праві. О. В. Ус Право і суспільство. – 2021. – № 3. – С. 128–136.

56. Ус О. В. Ознака, що обтяжує відповідальність і впливає на кваліфікацію кримінального правопорушення: правова природа та поняття. О.В. Ус Вісник Асоціації кримінального права України. – 2023. – № 2(20). – С. 26–47.

57. Хавронюк М. І. Проступок, його сутність і порядок досудового розслідування та судового розгляду: новітні середньоазійські підходи порівняно з уже відомими М.І. Хавронюк Право України. – 2020. – № 2. – С. 119–137.

58. Харитонов С. О., Панов М. І. Кримінальне правопорушення: поняття та його види С. О. Харитонов, М. І. Панов Право України. – 2021. – № 3. – С. 27–61.

59. Антонюк Н. Диференціація кримінальної відповідальності з позицій de lege lata & de lege ferenda / Н. Антонюк // Право України. – 2023. - № 1. – С. 122-133.

60. Бабікова О., Федоренко І. Співвідношення окремих положень кримінального закону з принципами права О. Бабікова, І. Федоренко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 24-30.

61. Бантишев О. Ф., Бантишева О. О. Огляд статей Кримінального кодексу України, які передбачають відповідальність за кримінальні правопорушення, що не мають строків давності: монографія. – Київ: Юрінком Інтер, 2025. – 100 с.

62. Боровенко В. М. Українське кримінальне право. Загальна частина. Наочний посібник: структурно-логічні схеми. – Київ: Юрінком Інтер, 2025. – 232 с.

63. Вереша Р. В. Проєкт Кримінального кодексу України (альтернативний) – Київ: Алерта, 2025. – 332 с.

64. Вереша Р.В. Форми та види вини у кримінальному праві : монографія. – Київ: Алерта, 2025. – 402 с.

65. Волинець Р.А. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків у практиці верховного суду (частина IV) Р.А. Волинець Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 6. – С. 169-173.

66. Гальцова В. В., Харитонов С. О., Храмцов О. М., Житний О. О., Васильєв А. А. Кримінальний закон як засіб охорони прав і свобод людини в сучасному світі Вісник Національної академії правових наук України. – 2021. – Т. 28. – № 3. – С. 248–256.

67. Гасанов Афлатун Ельдар огли. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб та спеціальна конфіскація: тенденції розвитку інститутів в умовах євроінтеграції Гасанов Афлатун Ельдар огли Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 4. – С. 314-318.

68. Дідик І. М. Підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб – критичний погляд І.М. Дідик // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 36-40

69. Дотримання прав людини при виконанні покарань і поводженні із засудженими в Україні: виклики, завдання, рішення в умовах воєнного стану : монографія / [В. Ворожбіт-Горбатюк, Ю. Кернякевич-Танасійчук, О. Осадько та ін. ; наук. ред. В. Пивоваров] ; Нац. акад. прав. Наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, Від. дослідж. проблем кримін. виконав. права. – Харків : Право, 2024. – 331 с.

70. Загиней-Заболотенко З.А. До проблеми розуміння модернізації кримінального законодавства україни як напряму кримінально-правової правотворчості З.А. Загиней-Заболотенко Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2025. – Вип. 90: ч.4. – С. 56-63

71. Загиней-Заболотенко З. А. Застосування заходів кримінально-правового характеру як нормативно-правовий інститут З.А. Загиней-Заболотенко Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 49-54.

72. Заїка Д.Є. Зарубіжний досвід цифрової ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі Д.Є. Заїка Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 1. – С. 391-396.

73. Звонарьов О.Ю., Мохонько О.О. Історичні передумови криміналізації посягання на територіальну цілісність і недоторканність за законодавством україни О.Ю. Звонарьов, О.О. Мохонько Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 1. – С. 397-401

74. Коштура Б. В. Історико-правовий аналіз інституту необхідної оборони Б.В. Коштура Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 67-70

75. Кузьмін Е. Е. Теорії покарання у міжнародному кримінальному праві, або у пошуках

метафізичного підґрунтя «покладання кари» у міжнародному контексті Е. Е. Кузьмін Актуальні проблеми держави і права – 2025. – Вип. 104. – С. 47-52.

76. Куц В., Чорней С. Осудність (кримінально-правові аспекти). – Вид-цтво: Норма права, 2021. – 186 с.

77. Лисак А.А. Принцип верховенства права у практиці ксу: кримінально-правовий аспект А.А. Лисак Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2025. – Вип. 90: ч.4. – С. 82-88.

78. Любавіна В.П. Вина як кримінально-правова категорія та її вплив на кваліфікацію злочину. В.П. Любавіна Молодий вчений. – 2021. – № 6 (94). – С. 68–71.

79. Марін О. Проблеми впровадження «командної» відповідальності у національне кримінальне право україни О. Марін Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2025. – Вип. 90: ч.4. – С. 88-97.

80. Мельник В. М. Принцип наукового забезпечення нормотворчості та конструювання кримінально-правових норм В.М. Мельник Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 99-104

81. Мовчан Р.О. Воєнні новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовчі проблеми. Монографія. – Вид-цтво: Норма права, 2022. – 244 с.

82. Новікова К.А. Обмеження волі як вид покарання : монографія / К.А. Новікова ; [наук. ред. Ю.А. Пономаренко]. – Харків : Право, 2019.

83. Околіт О.В. Кримінальна відповідальність за створення злочинної організації та злочинної спільноти, а також керівництво ними / О.В. Околіт // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2023. – Вип. 78: ч.2. – С. 220-227.

84. Остапчук Л. Г., Юрчишин І. Б. Актуальні питання вдосконалення заходів кримінально-правового впливу за незаконне збагачення у правовій системі україни Л. Г. Остапчук, І. Б. Юрчишин Актуальні проблеми держави і права – 2025. – Вип. 104. –С. 66-75.

85. Попов Г. В. Захист вітчизни, незалежності та територіальної цілісності україни як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння Г. В. Попов Актуальні проблеми держави і права – 2025. – Вип. 105. – С. 205-210.

86. Попович О. В., Томаш Л. В. Інструментально-правова природа умовно-дострокового звільнення від відбування покарання О.В. Попович, Л.В. Томаш Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2024. – Вип. 83: ч.3. – С. 122-127.

87. Юлія Рєпіна Ю. Про пріоритезацію у праві Ю. Рєпіна Злочинність в україні: сучасний стан та погляд у майбутнє : матеріали заоч. наук. практ. круглого столу (6 трав. 2025 р.) : електрон. наук. вид. / [уклад. А. В. Калініна] ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. – Харків : Право, 2025. – С. 112-116.

88. Смушак О., Дердюк Б. До питання про зміст поняття «причетність до кримінального правопорушення» О. Смушак, Б. Дердюк Підприємництво, господарство і право. – 2021. – № 3. – С. 240–243.

89. Ткаченко І.М. Співвідношення потерпілої особи і жертви кримінального правопорушення / І.М. Ткаченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2023. – Вип. 78: ч.2. – С. 234-241.

90. Туляков В. Апроксимація кримінального законодавства України до права Європейського Союзу (методологія питання) / В. Туляков // Право України. – 2023. – № 3. – С. 101-114.

91. Ус О.В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України: монографія / О.В. Ус. – Харків: Право, 2020.

92. Ус О. В. Алгоритми кваліфікації у кримінальному праві О.В. Ус Прикарпатський юридичний вісник. – 2021. – № 2. – С. 91-95.

93. Харитонов С. О., Панов М. І. Суспільна небезпечність діяння в системі ознак поняття «кримінальне правопорушення» С. О. Харитонов, М. І. Панов Проблеми законності. – 2020. – № 150. – С. 124-140.

94. Хильченко (Макаренко) А. С. Зміст та складові індивідуалізації як принципу призначення покарання А. С. Хильченко (Макаренко) Актуальні проблеми держави і права – 2025. – Вип. 105. –С. 274-283.

95. Чугуніков І.І. Кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, які фактично діють як військові командири, та інших начальників: проблемні питання І.І. Чугуніков Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 4. – С. 347-352.

96. Шморгун В.О. Виконання вироку, яким особу звільнено від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру як важливий чинник виправлення неповнолітнього та запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень В.О. Шморгун Юридичний науковий електронний журнал. – 2025. – № 2. – С. 341-345.

ІІІ. Інформаційні ресурси

97. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст.141.

98. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – ст.131

99. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини https://www.echr.coe.int/

100. Український портал практики Європейського суду з прав людини https://eurocourt.in.ua/

101. Єдиний державний реєстр судових рішень https://reyestr.court.gov.ua/?utm_source=chatgpt.com

102. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини http://www.ombudsman.gov.ua/

103. Верховна Рада України // http: www.rada.gov.ua

104. Верховний Суд https://supreme.court.gov.ua/supreme/

105. Голос України // http: https://www.golos.com.ua/

106. Державні органи влади України // http: https://nau.ua/

107. Законопроекти України // http: www.zakon.gov.ua

108. Зеркало тижня // http: https://zn.ua/

109. Кабінет Міністрів України (вихід на всі міністерства і відомства) // http: www.kmu.gov.ua

110. Міністерство юстиції // http: www.minjust.gov.ua

111. Офіційна сторінка Президента України // http: www.president.gov.ua

112. ПолітичнаУкраїна // http: www.polit.com.ua

113. Рада національної безпеки і оборони // http: https://www.rnbo.gov.ua/

114. Українська пошукова система // http: https://meta.ua/uk/

115. Українська правда // http: www.pravda.com.ua

116. Урядовий кур’єр // http: https://ukurier.gov.ua/uk/